

נוסחת הריבון

י:

א] תנא דמתגר תלמודא מוין א] כו : ב] אמונה א] ג] דומעיקרא] לימא כציי : ד] הכי עלו קרבן שמוקים : ה] כציי תבוב תאן כוה"ל גליון וחי קשיא הא לא קמי ממיין א] אם על עמדה אלא אם עומדת אזי לא לאם על עמדה ליכא דיוקא כי"כ אכל כמי עמדה לאוסופי מאליה היכא דלא קמי בתמינתין לא מוספין וציה סברי תורפיה דהאי גברא משום דחוח דרבוה קמיה ולא היה סבור דמיקום מהתא לעולם וכי נדר מיריות אדעתא דקיימא ריבעי קאמר וחייל היכא דקמת לא חייל עליה מירות תורפיה כגון מקום היזנן ומקום המורף כלומר שהוא עקרי של שער ואית דגרסי תורפיה דהאי גברא גילוי דעמו של זה ומשמע כגון לא היה מונח ממקום המנוע דבתיבו עלמו מן היין איתא סיפא אמר ר' יהודה אף כשאמרו כציי לא אמרו אלא גאומי הכי עלו קרבן שערד הימנה אם עומדת למי"ל לר' יהודה למכר למיק ממיין דפרה דלילו מיק מן קא מתפסין דלא מירי כפרה דקא מהדר ליה ר' יהודה לא כשאתה כפור שער הימנה אלא שער הימננו וחי מיק אמר דהאי מתפסין ביין וכל היכא דמתפסין ביין מי איכא למי"ד דלא הו מייר אלא כגון דאמר הריני נזיר מבשרה כו' ה"ק ד'ואח"כ מה"ד ואמר הריני נזיר כו' ו] כשעויל קמיימא מפי המורה:

[I טעמא :

הגהות התוספות

- צ"ל ומני'. 2. מינת כן נמחק. 3. צ"ל עומדת. 4. צ"ל ציי"ש כציי. 5. צ"ל שם און. 6. צ"ל דאס. 7. מינות משס כי"כ אס נמחק וצ"ל עומדת לציי"ש. 8. צ"ל לא עמדינה. 9. צ"ל דהא מוין מור. 10. צ"ל דכי. 11. צ"ל א"ח. 12. מינת כאן נמחק וצ"ל כיון. 13. צ"ל ותלמי. 14. צ"ל אימא סיפא כו' מי קא כו'. 15. מינת כו' נמחק. ומתחיל דמירורי הכי גרסין אלא כגון דאמר כו' כצ"ל. 16. צ"ל דהאי הכי. ותבית דלדרי"ל דאמר כיון. 17. צ"ל דקאמרי הריני. 18. צ"ל דתקן. 19. צ"ל שאני ותבית לא שאני נמחק. 20. חולי צ"ל מובת. 21. צ"ל כגורר מבשרה לציי"ש והלכו כו'. 22. צ"ל דאס לא כן. 23. צ"ל כמו כזיר. 24. צ"ל והלא אפילו כל נדרו, כשמו כו'. 25. צ"ל כלל ומינת אכל נמחק.

פ' הרא"ש

הריני נזיר מיין אם לא עמדה והי"ב סבורה פרה זו שאינה עומדת לא עיי עצמה ולא ציי אחריים אציי עומדת נזיר מיין אם לא תעמוד ותרימה אם עומדת קמני וי"ל דהא לא קשיא ליה דומינן שמדולג התנא א] או האח' אבל עמדה מאליה שהוא עיקר החידוש ה"ל למתני' ולפי' בתרא א"צ להגיה המשנה הי"פ סברה פרה זו שאינה עומדת שאינה רוצה לעמוד ודומה הוא שתאמר בריצן הריני נזיר אם עומדת או ולשון משל כאדם המסרב לעשות דבר ואמר אחא נזיר אם אעשור וסבירי בית שמאי דומספר דברי פרה הוי כאלו הוא

אומר הריני נזיר אם לא אעמידנה לפי שהוא כועס עליה לפי שאינה רוצה לעמוד ואומר בלבבו אדרבה אני אעמידנה ואם לאו אחא נזיר ועמדה עיי עצמה או שהעמידה אחר וזה קורא מאליה כיון שהוא לא העמידה ב"ש סברי תורפיה דההוא גברא אוקמה בידיה גלוי דעתו כמו מניחה במקום התורף והורף שהוא גלוי השטר ועיקרו הוא לא אוקמה דמעצמה עמדה או אחריה העמידה וביה [סבת] לא היה דעתו אלא שתקום והא קמה ולא הוי נזיר: מי קמתפס בה מידי מה שיך לומר בדעתו

היה שתאמר הפרה עלי כקרבן הא לא מתפס בה מידי אלא אמר בפירוש הריני נזיר מיין : אלא כגון דאמר הריני נזיר מבשרה אם לא עמדה והי"פ א] פירושא בסבורה פרה זו שאינה עומדת שאינה חפצה לעמוד ונסתבה ואומרת אחא נזיר מופרשת ואסורה שלא יהנו מפנה וכשהוא מספר דבר זה בודעתו שיהא נזיר מבשרה אם לא יעמידנה א"נ מיירי שאמר בפי' הריני נזיר מבשרה אם לא עמדה ואין לתמוה כיון דאמר בפי' הכי אמאי תנא כלל רביעת דמשום דפליגי ביה ב"ש וביה מבאי תורפי' דההוא גברא נקטיה והשתא פליגי נמי בפלוגתא דהריני נזיר מן הגרוגרות ופריך לביה' הא לא קמת הוי נזיר והוא מבשרה קאמר ומשיני לטעמיהו דבית שמאי קאמר:

הריני נזיר פרק שני נזיר

ואמר הריני נזיר מיין אם לא וכו'. ומני' דקמני הריני נזירה פי' הריני נזיר מיין קצ' כצצילה: ועמדה מאליה. זה אינו מוסקי על לישנא דמתני' אלא לא בצלד דבלשון המשנה אם עמדה: והוא מוסקי תיבת לא אלא ממילא אמר שכן נעשה המעשה שעמדה מאליה:

ב"ש תורפי' דההוא גברא משום אוקמה ב כיריה והא לא

אוקמה. פי' תורפיה גילוי דעתו כלומר צ"ש סבירא להו כי אמר האדם כי האי לישנא דעתו לומר כן העולם סבורים שהפרה רבוצה כל כך בחוץ שאין אדם יכול להעמידה הריני נזיר כלומר אע"פ שאין לזוני להיות נזיר דטריחא לי הריני נזיר אם לא עמדה פי' ג] אף כו צדי מירות תורפיה כגון מקום להעמידה ככת ואס' לא עמדה משס לא כ"ש? אם יעמידנה וצבוקף נעשה מעשה שלא טרח בה ולא יגע בה להעמידנה ועמדה מאליה צ"ש סברי אס לא לעמידנה קאמר והא לא אוקמה הלכך חייל מירות דהא מדין נזיר? א צ"ה סברי אס לא עמדה משום דרבוזה היא ככת כלומר אחא נזיר אס [לא] תעמוד והיא קמתה הלכך לא חייל עליה מירות וא"ת והשתא נמי תקשי מידי אס לא עמדה קמני וי"ל דכמה משניות משובשות ומשיטין להו בחסוקי ממסרסא ד'דהכיו' תולה רבא פלוגתא דתנאי בעמידת הפרה וא"ח' לו לפרש פלוגתא דתנאי בעמידת הפרה אס לא יוסקי

לא בגירסת המשנה והוי מוכח דחסר לא כאן? דאי אפשר לו לפרש פלוגתמיהו בעי"א אכל לנשיא דרמי בר חמא אינו תלוי מחלוקת התנאים (כלומר) [כלום] בעמידה אלא כגודר מן הבשר אי חייל עליה מירות אי לא ולדידיה ודאי קשה מידי מאליה קמני דלא מוכח מפלוגתא דתנאי דאמר מאליה ולכן אין לו כח להוסיף על לשון המשנה וא"ת וליפריך להי כהדיא למה לי פרה רבוצה לתנא? זה אס עמדה מאליה ליפלוג כהדיא כגודר כגזיר מן הבשר אי חייל עליה מירות ולילו צ"ש לשיטתן וצ"ה לשיטתן וי"ל דה"נ פריך מידי מאליה קמני ולא הוקשה לו עיקר קושיא זו אלא לגלגל עליו ולומר כיון דאינה פלוגתא דתנאי כלל בעמידת הפרה אין לך כח להוסיף על לשון המשנה מאליה וכיון דתנאי לא פליגי בעמידת הפרה א"כ תקשי לך טפי (א"כ) למה לתנא הזכיר כלל בעמידת הפרה ליפלוג כגודר מן הבשר ולילו לשיטתן ולא הזכיר קושיא דמאליה אלא להזכיר לו דפלוגתא דתנאי לא תליא בעמידת הפרה כלל ומעתה תקשי לך קושיא חזקה טפי דליפליגו כבשר להדיא ולילו לשיטתן: **א'ימא סיפא** מ' קא מתפס בה מידי. כלומר אמאי פליג רבי ד'את'ק דהפרה לא היא אלא כקרבן בעלמא הרי לא התפס בשלונו קונס לומר פרה זו כקונס או כקרבן אלא נזיר מיין להדיא אס לא עמדה כו' א' אלא ה"ג כגון דאמר הריני נזיר [מבשרה] אס לא

עמדה ועמדה מאליה וכו' והשתא נחלקו בלשון כדפרשיית לעיל ונחלקו נמי כי נדר מן הבשר אי הוי נזיר לכל מיילי וא"ת והשתא כיון דאוקי רבא פלוגתמיהו בעמידת הפרה למה לו להגיה להוסיף תיבת לא על לשון המשנה והא יכול לפרש בלא הגהה ותוספת כגון דאמר הריני נזיר מבשרה אס עמדה והעמידה צ"ש משמע להו אם עמדה אס לעמידה ככת יי וכן עשה טרח ויגע להעמידנה ככת הלכך הוי נזיר מבשרה וכיון דחייל מירות אכשרה חייל נמי אכל מיילי דצ"ש לשיטתן וצ"ה סברי אס עמדה מאליה משמע והוא העמידה ולא עמדה מאליה ולא חייל מירות אפי' אכשרה י"ל דאה"ג אלא' א' ד'ואדי לא הוו פליגי צ"ה לומר דלא ליהוי נזיר דכיון דקאמר יהיה' נזיר אס (אמר) עמדה משמע בכל ענין שתעמוד צין עיי' עגמא צין עיי' אחריס הוי נזיר ועי"ל דאין דרך הנודרין לומר כהאי לישנא לצ"ש שתלה מירותו אס עמדה פירוש אס אעמידנה דטרח בה בעל כרחו להעמידה כדי שיחול עליו מירות דכיון דהפ"ג א' להיות נזיר [לימאן] כהדיא הריני נזיר למה תלה נדרו בעמידת הפרה אכל בלשון זה דרך העולם לידור אהיה נזיר אס לא עמדה פירוש אס לא אעמידנה כלומר אע"פ שאיני נזיר ברצון הריני מקבל עלי מירות אס לא יהיה לי כח להעמידנה ו] אהיה נזיר לא שאני? חפך כזמירות להכי מוסקי על לשון המשנה לא כדי לפרש בלשון שרגילות לומר ולידור וא"ת ומאי קא עביד כריכותא לעיל מתרתין תלת והא כהא נחלקו כאן מחלוקת חדש כהאס לא עמדה ו] מאליה ח' י"מ דשמא כל הסירוזים שמירך הש"ס כהאס רבא לא תירך מעולם ולית ליה כמרי ותלת ולי תירך רבא כי"א תירוך אחרון מבשרה אס לא עמדה אכל תירוצי קמא' לא רבא תירך אלא משום דהקשה ארמי בר חמא הוזכר בש"ס בשמו דצ"ה רשכחא ציבמות פרק החולץ (דף לה :): דקאמר מיתביצי הכונס וצביאה לא פליג כלל עליה דהא קאמר כתר הכי צביאה דכ"ע לא פליגי וכן לקמן פ"ג (דף ק"ו). וצלישנא דבית שמאי סברי תורפיה דההוא גברא וכו' לא שמעינן הא פלוגתא מגרוגרות ויש לומר דע"כ פליגי נמי כגודר מן הבשר דאס לא כן ליפלוג מן היין כהדיא בעמידת הפרה ומדריכי יהודה מוכיח? דלא כגודר מן היין פליגי דאהא לא הוה פליג רבי יהודה אלא על כרחך הגודר? מבשרה והלכו לשיטתן ואהא קא עביד כריכותא לעיל ומכל מקום גם בעמידת הפרה פליגי דאס כן? לעילוג כבשר להדיא למה לי להזכיר פרה אס עמדה כמתני' אלא ע"כ גם בעמידת הפרה נחלקו ואס תאמר ומאי דוחקיה למימר וצית הלל סברי תורפיה דההוא גברא כו' וצריך לומר דבית הלל לטעמיהו דבית שמאי קאמרי לימא דצ"ה [סבדין] דלא הוי נזיר כמה דזמיר? מן הגרוגרות וי"ל דע"כ צ"ה אתי לפלוגי נמי בעמידת הפרה דאי כגודר מן הבשר ולטעמיהו ליפלוג כבשר לחודיה דליכא למימר שנה עמידת הפרה לאשמועינן כי תלה נדרו בעמידת הפרה ולא חל נדרו אפילו על הבשר וא"ת דצ"ש לחוד אתא לאשמועינן אלא על כרחך טעמא דצ"ה אתא לאשמועינן כי תלה נדרו בעמידת הפרה דלא חל נדרו אפילו על הבשר וא"ת סוף סוף מאי נפקא מינה לבית הלל והלא אפי' כ' כשמו זה א] [מן] הבשר לא חייל אכל כ' מיילי דמירות כדמשמע להו כגרוגרות וי"ל דנפקא מינה היכא דנדר מן היין צפי' ותלה נדרו בעמידת הפרה דלא חייל עליה מירות לבית הלל משמע להו משום דרבוזה היא והא קמתה:

הריני נזיר פרק שני נזיר

צ"ש סברי תורפיה דהאי גברא כו'. כלקמיה מוקי לה. ואמר לנו המורה אע"ג דלא א] תני לה רבא כהדיא כהן קמיימא כהאס לא עמדה ועמדה מאליה דצדין הוא דהוה ליה למיתני הכי כדקאמר לה נמי כאדך תירוצא דמתרך לה אלא א'אמורא דמסדר הש"ס כיון דשמעיה לרבא דאמר מילתא דאית בה פירכא לא צ'אמתי לסיומיה למילתיה ופריך ליה כדפריך בשלמא פרה כת קרבן היא והדר ממליף שיטתו ג]דמעיקרא דמוקי לה כגגון דלמר הכי עלי קרבן ד]והדר מוקים לה כגגון דלמר הריני נזיר מיין ומסיים למילתא: א' בשלמא פרה כס קרבן היא. בשלמא לגבי פרה מליט מוקמת לה כגגון דקאמר הכי עלי קרבן דהוי נזיר וי' דהואיל דבת קרבן היא כלומר דקא שייכא ככלל קרבן אע"ג דצקרבן נזיר לא שייכא ליכא למימר כלאומר הכי עלי קרבן מירות דמי והוי נזיר אלא לגבי דלת היכי קיס להו לצ"ש הכי בשלמא גבי גרוגרות איכא למימר הואיל ופירי הוא מיתלפי בעגזים ויש בלשון הזה לשון מירות אלא לגבי דלת כי קאמר הכי היא עלי קרבן אס לא נפתח מי שיך צקרבן מירות כלל: **אלא אמר רבא כגון שיהיה פרה רבוצה ועמדת ואמר כסבורה פרה זו שאינה עומדת לעולם לא מאליה ולא עיי אדס' ו** **ואמר הריני נזיר מיין אס לא עמדה**. ומתני' דקמני אס עומדת הכי משמע היא כסורה שתהא מתעכבת שס הריני נזיר אס התקיים מתכנתה שתהא עומדת שס אלא איני אעמידה ועמדה מאליה. ומתני' ליכא ללאקשוי השתא כדמקשינן לעיל מידי אס עמדה מאליה קמני דהא רבא גופיה לא שני ליה הכא צין עמדה מאליה צין עמדה עיי' אחריס: וכהא פליגי דצ"ש סברי תורפיה דהאי גברא. עיקר של זה לא הות אלא אדעתא דלדוה לוקים לה בעל כרחיה והאי דקאמר אס לא עמדה אס לא אעמידה כמשמע והלכך כיון דלא אוקמה הוי נזיר א: **ואמר הריני נזיר מיין כו'**. לא אינטריך א] למימר אלא הריני נזיר אלא משום דמשיני לעיל מבשרה אמר הכא מיין לאפקוי משניא קמיימא ו]. א] וקא מהדר ליה רבי יהודה לתנא קמא לא כשאתה כפור כדמתפסין כפרה ליהוי נזיר כך אמרו צ"ש אלא אף כשאמרו צ"ש דמיתפסין כה לא אמרו אלא כזאומר הכי פרה זו עלי קרבן דהוי נזרו ואינו נזיר אכל בלמא לא פליג ר' יהודה דהא לא שייכא לישנא דנדרים גבי דלת כלל: **וצ"ה אמרי**. ו] א] טעמס משום דקמת לה הוי נזיר הא אס לא קמת הוי נזיר: **והאמרת**. לצ"ה דכל היכא דאמר הריני נזיר מבשרה לא הוי נזיר דומיא דמ"ד הריני נזיר מן הגרוגרות דלא הוי נזיר: **לטעמיהו דצ"ש קאמרי להו לדידן כו'** מתני'

עמדה ועמדה מאליה וכו' והשתא נחלקו נמי כי נדר מן הבשר אי הוי נזיר לכל מיילי וא"ת והשתא כיון דאוקי רבא פלוגתמיהו בעמידת הפרה למה לו להגיה להוסיף תיבת לא על לשון המשנה והא יכול לפרש בלא הגהה ותוספת כגון דאמר הריני נזיר מבשרה אס עמדה והעמידה צ"ש משמע להו אם עמדה אס לעמידה ככת יי וכן עשה טרח ויגע להעמידנה ככת הלכך הוי נזיר מבשרה וכיון דחייל מירות אכשרה חייל נמי אכל מיילי דצ"ש לשיטתן וצ"ה סברי אס עמדה מאליה משמע והוא העמידה ולא עמדה מאליה ולא חייל מירות אפי' אכשרה י"ל דאה"ג אלא' א' ד'ואדי לא הוו פליגי צ"ה לומר דלא ליהוי נזיר דכיון דקאמר יהיה' נזיר אס (אמר) עמדה משמע בכל ענין שתעמוד צין עיי' עגמא צין עיי' אחריס הוי נזיר ועי"ל דאין דרך הנודרין לומר כהאי לישנא לצ"ש שתלה מירותו אס עמדה פירוש אס אעמידנה דטרח בה בעל כרחו להעמידה כדי שיחול עליו מירות דכיון דהפ"ג א' להיות נזיר [לימאן] כהדיא הריני נזיר למה תלה נדרו בעמידת הפרה אכל בלשון זה דרך העולם לידור אהיה נזיר אס לא עמדה פירוש אס לא אעמידנה כלומר אע"פ שאיני נזיר ברצון הריני מקבל עלי מירות אס לא יהיה לי כח להעמידנה ו] אהיה נזיר לא שאני? חפך כזמירות להכי מוסקי על לשון המשנה לא כדי לפרש בלשון שרגילות לומר ולידור וא"ת ומאי קא עביד כריכותא לעיל מתרתין תלת והא כהא נחלקו כאן מחלוקת חדש כהאס לא עמדה ו] מאליה ח' י"מ דשמא כל הסירוזים שמירך הש"ס כהאס רבא לא תירך מעולם ולית ליה כמרי ותלת ולי תירך רבא כי"א תירוך אחרון מבשרה אס לא עמדה אכל תירוצי קמא' לא רבא תירך אלא משום דהקשה ארמי בר חמא הוזכר בש"ס בשמו דצ"ה רשכחא ציבמות פרק החולץ (דף לה :): דקאמר מיתביצי הכונס וצביאה לא פליג כלל עליה דהא קאמר כתר הכי צביאה דכ"ע לא פליגי וכן לקמן פ"ג (דף ק"ו). וצלישנא דבית שמאי סברי תורפיה דההוא גברא וכו' לא שמעינן הא פלוגתא מגרוגרות ויש לומר דע"כ פליגי נמי כגודר מן הבשר דאס לא כן ליפלוג מן היין כהדיא בעמידת הפרה ומדריכי יהודה מוכיח? דלא כגודר מן היין פליגי דאהא לא הוה פליג רבי יהודה אלא על כרחך הגודר? מבשרה והלכו לשיטתן ואהא קא עביד כריכותא לעיל ומכל מקום גם בעמידת הפרה פליגי דאס כן? לעילוג כבשר להדיא למה לי להזכיר פרה אס עמדה כמתני' אלא ע"כ גם בעמידת הפרה נחלקו ואס תאמר ומאי דוחקיה למימר וצית הלל סברי תורפיה דההוא גברא כו' וצריך לומר דבית הלל לטעמיהו דבית שמאי קאמרי לימא דצ"ה [סבדין] דלא הוי נזיר כמה דזמיר? מן הגרוגרות וי"ל דע"כ צ"ה אתי לפלוגי נמי בעמידת הפרה דאי כגודר מן הבשר ולטעמיהו ליפלוג כבשר לחודיה דליכא למימר שנה עמידת הפרה לאשמועינן כי תלה נדרו בעמידת הפרה ולא חל נדרו אפילו על הבשר וא"ת דצ"ש לחוד אתא לאשמועינן אלא על כרחך טעמא דצ"ה אתא לאשמועינן כי תלה נדרו בעמידת הפרה דלא חל נדרו אפילו על הבשר וא"ת סוף סוף מאי נפקא מינה לבית הלל והלא אפי' כ' כשמו זה א] [מן] הבשר לא חייל אכל כ' מיילי דמירות כדמשמע להו כגרוגרות וי"ל דנפקא מינה היכא דנדר מן היין צפי' ותלה נדרו בעמידת הפרה דלא חייל עליה מירות לבית הלל משמע להו משום דרבוזה היא והא קמתה:

עמדה ועמדה מאליה וכו' והשתא נחלקו נמי כי נדר מן הבשר אי הוי נזיר לכל מיילי וא"ת והשתא כיון דאוקי רבא פלוגתמיהו בעמידת הפרה למה לו להגיה להוסיף תיבת לא על לשון המשנה והא יכול לפרש בלא הגהה ותוספת כגון דאמר הריני נזיר מבשרה אס עמדה והעמידה צ"ש משמע להו אם עמדה אס לעמידה ככת יי וכן עשה טרח ויגע להעמידנה ככת הלכך הוי נזיר מבשרה וכיון דחייל מירות אכשרה חייל נמי אכל מיילי דצ"ש לשיטתן וצ"ה סברי אס עמדה מאליה משמע והוא העמידה ולא עמדה מאליה ולא חייל מירות אפי' אכשרה י"ל דאה"ג אלא' א' ד'ואדי לא הוו פליגי צ"ה לומר דלא ליהוי נזיר דכיון דקאמר יהיה' נזיר אס (אמר) עמדה משמע בכל ענין שתעמוד צין עיי' עגמא צין עיי' אחריס הוי נזיר ועי"ל דאין דרך הנודרין לומר כהאי לישנא לצ"ש שתלה מירותו אס עמדה פירוש אס אעמידנה דטרח בה בעל כרחו להעמידה כדי שיחול עליו מירות דכיון דהפ"ג א' להיות נזיר [לימאן] כהדיא הריני נזיר למה תלה נדרו בעמידת הפרה אכל בלשון זה דרך העולם לידור אהיה נזיר אס לא עמדה פירוש אס לא אעמידנה כלומר אע"פ שאיני נזיר ברצון הריני מקבל עלי מירות אס לא יהיה לי כח להעמידנה ו] אהיה נזיר לא שאני? חפך כזמירות להכי מוסקי על לשון המשנה לא כדי לפרש בלשון שרגילות לומר ולידור וא"ת ומאי קא עביד כריכותא לעיל מתרתין תלת והא כהא נחלקו כאן מחלוקת חדש כהאס לא עמדה ו] מאליה ח' י"מ דשמא כל הסירוזים שמירך הש"ס כהאס רבא לא תירך מעולם ולית ליה כמרי ותלת ולי תירך רבא כי"א תירוך אחרון מבשרה אס לא עמדה אכל תירוצי קמא' לא רבא תירך אלא משום דהקשה ארמי בר חמא הוזכר בש"ס בשמו דצ"ה רשכחא ציבמות פרק החולץ (דף לה :): דקאמר מיתביצי הכונס וצביאה לא פליג כלל עליה דהא קאמר כתר הכי צביאה דכ"ע לא פליגי וכן לקמן פ"ג (דף ק"ו). וצלישנא דבית שמאי סברי תורפיה דההוא גברא וכו' לא שמעינן הא פלוגתא מגרוגרות ויש לומר דע"כ פליגי נמי כגודר מן הבשר דאס לא כן ליפלוג מן היין כהדיא בעמידת הפרה ומדריכי יהודה מוכיח? דלא כגודר מן היין פליגי דאהא לא הוה פליג רבי יהודה אלא על כרחך הגודר? מבשרה והלכו לשיטתן ואהא קא עביד כריכותא לעיל ומכל מקום גם בעמידת הפרה פליגי דאס כן? לעילוג כבשר להדיא למה לי להזכיר פרה אס עמדה כמתני' אלא ע"כ גם בעמידת הפרה נחלקו ואס תאמר ומאי דוחקיה למימר וצית הלל סברי תורפיה דההוא גברא כו' וצריך לומר דבית הלל לטעמיהו דבית שמאי קאמרי לימא דצ"ה [סבדין] דלא הוי נזיר כמה דזמיר? מן הגרוגרות וי"ל דע"כ צ"ה אתי לפלוגי נמי בעמידת הפרה דאי כגודר מן הבשר ולטעמיהו ליפלוג כבשר לחודיה דליכא למימר שנה עמידת הפרה לאשמועינן כי תלה נדרו בעמידת הפרה ולא חל נדרו אפילו על הבשר וא"ת דצ"ש לחוד אתא לאשמועינן אלא על כרחך טעמא דצ"ה אתא לאשמועינן כי תלה נדרו בעמידת הפרה דלא חל נדרו אפילו על הבשר וא"ת סוף סוף מאי נפקא מינה לבית הלל והלא אפי' כ' כשמו זה א] [מן] הבשר לא חייל אכל כ' מיילי דמירות כדמשמע להו כגרוגרות וי"ל דנפקא מינה היכא דנדר מן היין צפי' ותלה נדרו בעמידת הפרה דלא חייל עליה מירות לבית הלל משמע להו משום דרבוזה היא והא קמתה:

עמדה ועמדה מאליה וכו' והשתא נחלקו נמי כי נדר מן הבשר אי הוי נזיר לכל מיילי וא"ת והשתא כיון דאוקי רבא פלוגתמיהו בעמידת הפרה למה לו להגיה להוסיף תיבת לא על לשון המשנה והא יכול לפרש בלא הגהה ותוספת כגון דאמר הריני נזיר מבשרה אס עמדה והעמידה צ"ש משמע להו אם עמדה אס לעמידה ככת יי וכן עשה טרח ויגע להעמידנה ככת הלכך הוי נזיר מבשרה וכיון דחייל מירות אכשרה חייל נמי אכל מיילי דצ"ש לשיטתן וצ"ה סברי אס עמדה מאליה משמע והוא העמידה ולא עמדה מאליה ולא חייל מירות אפי' אכשרה י"ל דאה"ג אלא' א' ד'ואדי לא הוו פליגי צ"ה לומר דלא ליהוי נזיר דכיון דקאמר יהיה' נזיר אס (אמר) עמדה משמע בכל ענין שתעמוד צין עיי' עגמא צין עיי' אחריס הוי נזיר ועי"ל דאין דרך הנודרין לומר כהאי לישנא לצ"ש שתלה מירותו אס עמדה פירוש אס אעמידנה דטרח בה בעל כרחו להעמידה כדי שיחול עליו מירות דכיון דהפ"ג א' להיות נזיר [לימאן] כהדיא הריני נזיר למה תלה נדרו בעמידת הפרה אכל בלשון זה דרך העולם לידור אהיה נזיר אס לא עמדה פירוש אס לא אעמידנה כלומר אע"פ שאיני נזיר ברצון הריני מקבל עלי מירות אס לא יהיה לי כח להעמידנה ו] אהיה נזיר לא שאני? חפך כזמירות להכי מוסקי על לשון המשנה לא כדי לפרש בלשון שרגילות לומר ולידור וא"ת ומאי קא עביד כריכותא לעיל מתרתין תלת והא כהא נחלקו כאן מחלוקת חדש כהאס לא עמדה ו] מאליה ח' י"מ דשמא כל הסירוזים שמירך הש"ס כהאס רבא לא תירך מעולם ולית ליה כמרי ותלת ולי תירך רבא כי"א תירוך אחרון מבשרה אס לא עמדה אכל תירוצי קמא' לא רבא תירך אלא משום דהקשה ארמי בר חמא הוזכר בש"ס בשמו דצ"ה רשכחא ציבמות פרק החולץ (דף לה :): דקאמר מיתביצי הכונס וצביאה לא פליג כלל עליה דהא קאמר כתר הכי צביאה דכ"ע לא פליגי וכן לקמן פ"ג (דף ק"ו). וצלישנא דבית שמאי סברי תורפיה דההוא גברא וכו' לא שמעינן הא פלוגתא מגרוגרות ויש לומר דע"כ פליגי נמי כגודר מן הבשר דאס לא כן ליפלוג מן היין כהדיא בעמידת הפרה ומדריכי יהודה מוכיח? דלא כגודר מן היין פליגי דאהא לא הוה פליג רבי יהודה אלא על כרחך הגודר? מבשרה והלכו לשיטתן ואהא קא עביד כריכותא לעיל ומכל מקום גם בעמידת הפרה פליגי דאס כן? לעילוג כבשר להדיא למה לי להזכיר פרה אס עמדה כמתני' אלא ע"כ גם בעמידת הפרה נחלקו ואס תאמר ומאי דוחקיה למימר וצית הלל סברי תורפיה דההוא גברא כו' וצריך לומר דבית הלל לטעמיהו דבית שמאי קאמרי לימא דצ"ה [סבדין] דלא הוי נזיר כמה דזמיר? מן הגרוגרות וי"ל דע"כ צ"ה אתי לפלוגי נמי בעמידת הפרה דאי כגודר מן הבשר ולטעמיהו ליפלוג כבשר לחודיה דליכא למימר שנה עמידת הפרה לאשמועינן כי תלה נדרו בעמידת הפרה ולא חל נדרו אפילו על הבשר וא"ת דצ"ש לחוד אתא לאשמועינן אלא על כרחך טעמא דצ"ה אתא לאשמועינן כי תלה נדרו בעמידת הפרה דלא חל נדרו אפילו על הבשר וא"ת סוף סוף מאי נפקא מינה לבית הלל והלא אפי' כ' כשמו זה א] [מן] הבשר לא חייל אכל כ' מיילי דמירות כדמשמע להו כגרוגרות וי"ל דנפקא מינה היכא דנדר מן היין צפי' ותלה נדרו בעמידת הפרה דלא חייל עליה מירות לבית הלל משמע להו משום דרבוזה היא והא קמתה:

תיבות י"מ צ"ל הג"ה ואמרי מינות לקמן פ"ג דף קו וח צ"ל על כאן הג"ה א"מ: ב] בא"ד א"ת סוף סוף מאי נפקא מינה לבית הלל והלא אפילו כשמו זה על הבשר לא חייל אכל מיילי דמירות צ"כ צ"ל צין מירות מיין צין נזור מבשר כמו שס"ל גבי גרוגרות ואלן כן מאי נפקא מינה דתלה בעמידת הפרה א"ת:

היה שתאמר הפרה עלי כקרבן הא לא מתפס בה מידי אלא אמר בפירוש הריני נזיר מיין : אלא כגון דאמר הריני נזיר מבשרה אם לא עמדה והי"פ א] פירושא בסבורה פרה זו שאינה עומדת שאינה חפצה לעמוד וכשהוא מספר דבר זה בודעתו שיהא נזיר מבשרה אם לא יעמידנה א"נ מיירי שאמר בפי' הריני נזיר מבשרה אם לא עמדה ואין לתמוה כיון דאמר בפי' הכי אמאי תנא כלל רביעת דמשום דפליגי ביה ב"ש וביה מבאי תורפי' דההוא גברא נקטיה והשתא פליגי נמי בפלוגתא דהריני נזיר מן הגרוגרות ופריך לביה' הא לא קמת הוי נזיר והוא מבשרה קאמר ומשיני לטעמיהו דבית שמאי קאמר:

^[1] נראה דצ"ל שמעלג התנא מינת לא אכל עמדה וכו' ועיי' תבוס' דצ"ה ב' צ' כהאס דצ"ל כסבורה פרה זו שאינה עומדת והוי נזיר נזיר מבשרה וכו'

מסורת הש"ס

א] מכאן שיך לעיל ע"א,
ב] עיי' שיך לנסן,
ג] גירי א"מ קאמר,
ד] גי' א"מ ר' יהודה,
ה] גי'א דא,

הגהות הב"ח

א] גמ' וביה סברי תורפיה דהאי גברא משום דרביעאל:
ב] שם אלא כזאמרי הכי פרה זו עלי קרבן וכו' מי קא מתפסין כה מידי ציי"כ פ"י האל לא מתפסין כפרה אלא שגדר מן היין וא"כ קשה אמאי פליג ר' יהודה דשפיר קאמר מ"ק דצ"ש הוי נזיר ומתהרין אלא דמתפסין כפרה דקאמר לאו הריני נזיר מבשרה וכו' כעלול אלא דקאמר אס לא עמדה:
א] רש"י ד"ה ציי"ש סברי וכו' אע"ג דלא קאמר לה רבא כהדיא כהן קמיימא אב לא וכו' מאליה בריין הוא דהוה ליה למימר הכי וכו' קרבן היא וכו' והדר ממליף:
א] ד"ה בשלמא וכו' דהוי נזיר הואיל כצ"ל ואות ד' נמחק:
ב] ד"ה ואמר הריני וכו' לא אינטריך ליה למימר וכו' קמיימא ה"ק ד'ואח"כ מ"ה אלא כגון דאמר הריני נזיר מבשרה וכו' וקא מהדר ליה וכו' ליהוי נזיר לא קא אמרו:
א] ד"ה וצ"ה אמרי טעמא:

גליון הש"ס

תבוס' ד"ה א"מא סיפא וכו' מתבא רב"ש איני לאשמעינן. ק"ל הא לפי אוקימו התוספות ליכא פלוגתא ביקור זה דאס לא העמידה ועמדה מאליה דמיקרי מתפס התנאי גם לצ"ה ואס היה זאומר הריני נזיר מיין הוי נזיר א"כ הך חידוש הוא להלכתא ולא שיך כזה טעמא דצ"ש לחוד אתי לאשמעינן וצ"ע:

הגהות מהר"ב ורשבורא

א] רש"י ד"ה ואמר כו' וקמהדר ליה ציי"כ עיין א"מ:
ב] תבוס' ד"ה ציי"ש סברי תורפיה דהאי גברא משום [אוקמה] צדיס הוא עב"ל ציי"כ עיין א"מ לעיל ע"א תבוס' ד"ה הכי עלי והכל ע"א נדור אחד לפי הגהתו ע"א זה הנדור עיי"ש:
ג] בא"ד פי' אס אין כה צירי להעמידה ככת ואס לא עמדה משס לא כל שכן אס יעמידנה מן מינת אס לא עד תיבת יעמידנה נמחק וציי"כ ואס לא עמדה משמע לצ"ש אס לא יעמידנה כצ"ל א"מ:
ד] בא"ד ומשיטין להו חסורי מיחספא דכפי נמחק מינת דהכי וציי"כ דהא:
ח] ב"ה איתא סיפא וכו' אס לא עמדה וכו' ציי"כ לעיל דכאן ה"ק ד'ואח"כ מה"ד אלא ה"ג וכו':
] בא"ד כלומר אע"פ שאיני נזיר כגלון הריני מקבל עלי מירות אס לא יהיה לי כח להעמידנה ואס יהיה לי כח להעמידנה לא אהיה נזיר כצ"ל א"מ:
] בא"ד והא כהא נחלקו כאן מחלוקת חדש כהאס לא עמדה ועמדה כצ"ל:
ח] בא"ד י"מ דשמא כל הסירוזים על וכן לקמן פ"ג דף ז' ציי"כ מן מינות י"מ עד לקמן פ"ג דף ז' כ"ו מוסגר והוא הג"ה מתכס אחר שלל מנב"ה התוספות הללו וקודם